

Biroul permanent al Senatului

690 / 12.12.2023

Parlamentul României

Senat

Comisia juridică, de numiri,
disciplină, imunități și validări

Nr. XIX/ 403/ 12.12.2023

RAPORT

asupra **Propunerii legislative pentru modificarea art.30 din Legea nr.51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat și art.451 din Legea nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă**

(L690/2023)

În conformitate cu prevederile art. 70 din Regulamentul Senatului, republicat, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări, prin adresa nr. **L690/2023**, în data de 27.11.2023, a fost sesizată de Biroul permanent al Senatului în vederea dezbaterii și elaborării raportului asupra **Propunerii legislative pentru modificarea art.30 din Legea nr.51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat și art.451 din Legea nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă**, inițiatori: Fenechiu Cătălin-Daniel - senator PNL; Niculescu-Țâgârlaș Cristian-Augustin - senator PNL; Cazanciuc Robert-Marius - senator PSD; Andronache Gabriel - deputat PNL; Morar Olivia-Diana - deputat PNL; Trăilă Cristina - deputat PNL.

Consiliul Legislativ a avizat favorabil propunerea legislativă, cu observații și propuneri.

Consiliul Economic și Social a avizat nefavorabil propunerea legislativă, apreciind că măsura propusă ar avea ca efect restrângerea accesului la justiție, justițiabilul cenzurându-și dreptul la acțiune în instanță de teama cheltuielilor de judecată la care s-ar expune în condițiile în care cealaltă parte și-ar angaja o casă de avocatură de renume. Astfel aceste costuri ar trebui să fie cenzurate de către instanță, ținându-se în continuare cont de complexitatea cauzei și a activității avocatului.

Comisia pentru Drepturile omului a transmis un aviz favorabil.

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art. 30 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și a art. 451 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Intervențiile legislative sunt argumentate în Expunerea de motive prin faptul că "Posibilitatea

acordată judecătorului cauzei de a diminua partea din cheltuielile de judecată constând în onorariul avocațial, în lipsa unor criterii obiectiveși fără a se respecta limitările impuse de art. 53 din Constituție, este discriminatorie și încalcă dreptul la un proces echitabil și dreptul de proprietate privată. Criteriile de apreciere prevăzute de textul de lege sunt echivoce, generale, putând da naștere arbitrariului, încalcând astfel alin. (2) al art. 53 din Constituție.”

În ședința din 12 decembrie 2023, Comisia juridică a luat în dezbatere propunerea legislativă și avizele primite și a hotărât să adopte, cu majoritate de voturi ale membrilor prezenți, un **raport de admitere, cu amendamente admise, cuprinse în anexa care face parte integrantă din raport**. Supunem votului plenului Senatului prezentul raport, împreună cu propunerea legislativă.

Prin propunerea legislativă, în forma amendată, persoana interesată va suporta efectiv costurile normale generate de judecată, dacă solicită instanței reducerea părții din cheltuielile de judecată reprezentând onorariul avocaților, atunci când acesta este vădit disproporționat în raport cu valoarea sau complexitatea cauzei ori cu activitatea desfășurată de avocat. De asemenea, se reglementează aspecte privind normativele și procedura de decontare a cheltuielilor de deplasare ale avocaților.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă înregistrată cu **L690/2023** face parte din categoria **legilor ordinare** și urmează să fie luată în dezbatere și adoptare de plenul Senatului, împreună cu prezentul **raport de admitere, cu amendamente admise**, cu respectarea prevederilor art.76 alin.(2) din Legea fundamentală, **ca și primă Cameră sesizată**

Președinte,

Senator Cristian Augustin Niculescu Țăgârleaș

Secretar,

Senator Laura Mihaela Moagher

Întocmit, consilier Camelia Popescu

Amendamente admise

La Propunerea legislativă pentru modificarea art.30 din Legea nr.51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat și art.451 din Legea nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă

L690/2023

Nr. Crt.	Act normativ în vigoare (supus modificării)	Text propunere legislativă	Amendamente admise (cu majoritate de voturi)
1.		Titlul: “LEGE pentru modificarea art. 30 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat și art. 451 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă”	Titlul: “LEGE privind modificarea art. 30 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat și a art. 451 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă”
2.		Art. I. - Articolul 30 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 440 din 24 mai 2018, se	Art. I. – Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 440 din 24 mai 2018, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se

		modifică după cum urmează:	completează după cum urmează:
3.	<p>Art. 30. -</p> <p>(1) Pentru activitatea sa profesională avocatul are dreptul la onorariu și la acoperirea tuturor cheltuielilor făcute în interesul procesual al clientului său.</p> <p>(2) Activitatea desfășurată de avocat în condițiile legii și ale Statutului profesiei de avocat, indiferent de forma și modalitatea de exercitare a profesiei, care generează venituri profesionale, nu poate fi reconsiderată ca activitate dependentă în conformitate cu prevederile din Codul fiscal.</p> <p>(3) Avocații pot conveni cu clienții onorarii superioare celor stabilite în tabloul onorariilor minimale adoptat de Consiliul U.N.B.R.</p> <p>(4) În acest scop, avocatul poate să își deschidă un cont bancar pentru încasarea onorariilor și altul pentru depunerea sumelor primite de la client pentru cheltuieli procesuale în interesul acestuia. Modul de administrare a sumelor predate de client avocatului, pentru cheltuieli procesuale în interesul său, va fi</p>	<p>"Art. 30. -</p> <p>(1) Pentru activitatea sa profesională avocatul are dreptul la onorariu și la acoperirea tuturor cheltuielilor făcute în interesul procesual al clientului său. În fața instanței, onorariul contractat între avocat și client este prezumat ca fiind unul corect în raport cu valoarea sau complexitatea cauzei ori cu activitatea desfășurată de avocat în aceasta."</p>	<p>1. La articolul 30, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>"(1) Pentru activitatea sa profesională avocatul are dreptul la onorariu și la acoperirea tuturor cheltuielilor făcute în interesul procesual al clientului său. În fața instanței, onorariul contractat între avocat și client este prezumat ca fiind unul proporțional în raport cu valoarea sau complexitatea cauzei ori cu activitatea desfășurată de avocat în aceasta."</p>

	<p>stabilit prin convenția dintre avocat și client, în condițiile prevăzute de statutul profesiei.</p> <p>(5) Contractul de asistență juridică, legal încheiat, este titlu executoriu. Investirea cu formulă executorie este de competența judecătorei în a cărei rază teritorială se află sediul profesional al avocatului. Restanțele din onorarii și alte cheltuieli efectuate de avocat în interesul procesual al clientului său se recuperează potrivit dispozițiilor statutului profesiei.</p>		
4.	<p>Art. 81. -</p> <p>(1) Pentru asistența judiciară acordată, avocatul desemnat are dreptul la un onorariu stabilit de organul judiciar, potrivit naturii și volumului activității desfășurate, în limitele sumelor stabilite prin protocolul încheiat între U.N.B.R., Ministerul Justiției și Ministerul Public, precum și la decontarea cheltuielilor de transport dacă activitatea de asistență judiciară se desfășoară într-o altă localitate decât localitatea de domiciliu sau localitatea în care își are sediul profesional. Decontarea cheltuielilor de transport se face pe bază de</p>		<p>2.La articolul 81, după alineatul (5) se introduce un nou lineat, alin. (6), cu următorul cuprins:</p> <p>“(6)Normativele și procedura de decontare a cheltuielilor de deplasare se face conform protocolului încheiat între U.N.B.R., Ministerul Justiției și PÎCCJ.”</p>

<p>documente justificative, care au înscrise prețul și data eliberării, cum ar fi: bonul de carburant, legitimațiile de călătorie, biletele de tren, biletele de avion, tichetele, documentele care fac dovada achitării taxelor plătite pe timpul și în legătură cu deplasarea.</p> <p>(2) Prin actul de încuviințare a asistenței judiciare, organul judiciar stabilește și valoarea provizorie a onorariului avocatului.</p> <p>(3) După acordarea asistenței judiciare, avocatul întocmește un referat scris cu privire la prestația avocațială efectivă, conform formularului aprobat de Departamentul de coordonare a asistenței judiciare din cadrul U.N.B.R. Referatul este supus confirmării organului judiciar, care, în funcție de volumul și complexitatea activității desfășurate de avocat, precum și în raport cu durata, tipul și particularitățile cauzei, poate dispune menținerea sau majorarea onorariului stabilit inițial.</p> <p>(3¹) În situația asistenței judiciare acordate în faza urmăririi penale, dacă aceasta depășește perioada de 60 de zile, onorariul provizoriu stabilit de organul judiciar va fi plătit avocatului, urmând ca, la terminarea</p>		
--	--	--

	<p>urmării penale, onorariul provizoriu să fie dedus din onorariul definitiv stabilit de organul judiciar, în baza referatului scris cu privire la prestația avocațială efectivă.</p> <p>(3²) În situația în care, după încasarea onorariului provizoriu, avocatul încetează acordarea asistenței juridice anterior terminării urmării penale, organul judiciar dispune, în funcție de prestația avocațială efectivă, asupra onorariului convenit pentru activitatea efectiv prestată, eventualele diferențe urmând a fi restituite.</p> <p>(4) Referatul confirmat potrivit <u>alin. (3)</u> se înaintează baroului, în vederea efectuării formalităților prevăzute de lege pentru plata onorariilor.</p> <p>(5) În cazul în care avocatul este sancționat disciplinar, potrivit art. 85 <u>alin. (1)</u>, avocatul nu va primi onorariul în asigurarea asistenței judiciare pentru care a fost desemnat, pentru acel caz.</p>		
5.		<p>Art. II - La articolul 451 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 10 aprilie 2015,</p>	<p>Art. II - La articolul 451 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 10 aprilie 2015,</p>

		cu modificările și completările ulterioare, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:	cu modificările și completările ulterioare, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:
6.	<p align="center">Cuantumul cheltuielilor de judecată</p> <p>Art. 451. -</p> <p>(1) Cheltuielile de judecată constau în taxele judiciare de timbru și timbrul judiciar, onorariile avocaților, ale experților și ale specialiștilor numiți în condițiile art. 330 <u>alin. (3)</u>, sumele convenite martorilor pentru deplasare și pierderile cauzate de necesitatea prezenței la proces, cheltuielile de transport și, dacă este cazul, de cazare, precum și orice alte cheltuieli necesare pentru buna desfășurare a procesului.</p> <p>(2) Instanța poate, chiar și din oficiu, să reducă motivat partea din cheltuielile de judecată reprezentând onorariul avocaților, atunci când acesta este vădit disproporționat în raport cu valoarea sau complexitatea cauzei ori cu activitatea desfășurată de avocat, ținând seama și de circumstanțele cauzei. Măsura luată de instanță nu va avea niciun efect</p>	<p>"Art.451</p> <p>(2)Instanța poate, să reducă, la cererea părții interesate, partea din cheltuielile de judecată reprezentând onorariul avocaților, atunci când acesta este vădit disproporționat în raport cu valoarea sau complexitatea cauzei ori cu activitatea desfășurată de avocat, ținând seama și de circumstanțele cauzei. Motivarea măsurii se va raporta la criteriile prevăzute de legislația profesiei de avocat pentru stabilirea onorariului. Măsura luată de instanță nu va avea niciun efect asupra raporturilor dintre avocat și clientul său. Reducerea onorariului poate fi atacată cu apel sau cu recurs, după caz, în termen de 5 zile de la comunicarea hotărârii. Când hotărârea aparține unei secții a Înaltei Curți de Casație și Justiție, recursul se judecă de Completul de 5 judecători."</p>	<p>"(2)Instanța va reduce, la cererea părții interesate, partea din cheltuielile de judecată reprezentând onorariul avocaților, atunci când acesta este vădit disproporționat în raport cu valoarea sau complexitatea cauzei ori cu activitatea desfășurată de avocat, ținând seama și de circumstanțele cauzei. Motivarea măsurii se va raporta la criteriile prevăzute de legislația profesiei de avocat pentru stabilirea onorariului. Măsura luată de instanță nu va avea niciun efect asupra raporturilor dintre avocat și clientul său. Reducerea părții din cheltuielile de judecată reprezentând onorariul poate fi atacată separat cu apel sau cu recurs, după caz, în termen de 5 zile de la comunicarea hotărârii, cu excepția situației în care hotărârea a fost atacată și pe fond cu apel sau recurs. Când hotărârea aparține unei secții a Înaltei Curți de Casație și Justiție, recursul se judecă de Completul de 5 judecători."</p>

<p>asupra raporturilor dintre avocat și clientul său.</p> <p>(3) Dispozițiile <u>alin. (2)</u> se aplică în mod corespunzător la plata experților judiciari și a specialiștilor numiți în condițiile art. 330 <u>alin. (3)</u>.</p> <p>(4) Nu vor putea fi însă micșorate cheltuielile de judecată având ca obiect plata taxei judiciare de timbru și a timbrului judiciar, precum și plata sumelor cuvenite martorilor potrivit <u>alin. (1)</u>.</p>		<p>(3) Dispozițiile <u>alin. (2)</u> se aplică în mod corespunzător la plata experților judiciari și a specialiștilor numiți în condițiile art. 330 <u>alin. (3)</u>, <u>la cererea părții interesate sau din oficiu.</u></p>
--	--	--